

Blaznikovi večeri in druge prireditve v letu 2019

Sreda, 23. januar 2019, Galerija Franceta Miheliča v Kašči

OBISK SLOVENCEV V ARGENTINI

Aleksander Igličar se je z ženo Mileno konec novembra 2018 pridružil skupini romarjev, ki so v organizaciji agencije TRUD odpotovali na obisk k Slovincem v Argentino. V Buenos Airesu so bili gostje na osrednjem slovesnem dogodku v Slomškovem domu ob spominjanju 70-letnice množičnega prihoda Slovencev v to veliko državo pod Južnim križem. Celodnevno praznovanje se je zaključilo s krstno uprizoritvijo velikonočnega muzikala *Kerigma*, ki sta ga ustvarila filozof Martin Sušnik in skladatelj ter režiser Marcelo Brula. Romarji so obiskali tudi Slovence v vinorodni pokrajini

Mendoza, odšli pod vznožje najvišje gore Južne Amerike Aconcague (6960 m) ter z Jožetom in Jožejko Debeljak Žakelj, hčerko dr. Tineta Debeljaka, potovali po zanimivi pokrajini severne Argentine – Tucuman, Salta, Purmamarca, Cobres ...

Nepozabna doživetja je z obiskovalci večera v sliki in besedi delil **mag. Aleksander Igličar**, ki je v zadnjih sedmih letih kar trikrat obiskal Slovence v daljni deželi na južni polobli, med njimi tudi mnoge Ločane ter izseljence iz Selške in Poljanske doline.

Skupna fotografija potnikov k Slovincem v Argentino in Slovencev, ki so se vrnili iz Argentine. (foto: Štefan Kržišnik)

Četrtek, 21. februar 2019, Galerija Franceta Miheliča v Kašči
IVAN CANKAR: PODOBE IZ ŽIVLJENJA

Blaznikov večer smo pripravili kot odmev na Cankarjevo leto, ki smo ga v Sloveniji praznovali leta 2018 ob 100-letnici smrti pisatelja Ivana Cankarja. Njegovo življenje in delo sta na nov, svež in drugačen način v obliki stripa ustvarila avtor besedila **dr. Blaž Vurnik**, kustos za novejšo zgodovino v Muzeju in galerijah mesta Ljubljane, in **Zoran Smiljanić**, stripar, ilustrator ter karikaturist. Strip je izšel leta 2018 in je na 34. Slovenskem knjižnem sejmu prejel veliko nagrado **knjiga leta 2018**. Na večeru sta avtorja udeležencem predstavila proces snovanja in ustvarjanja stripa, ki je za risarja časovno in strokovno velik izziv.

Torek, 12. marec 2019, Kulturni dom Poljane

ODPRTJE RAZSTAVE ZA NAŠO STVAR IN PREDAVANJE O POLJANSKEMU ROJAKU DR. MAKSU MIKLAVČIČU

Helena Janežič med predavanjem v Poljanah.
(foto: Aleksander Igličar)

Večer in odprtje razstave smo pripravili v sodelovanju s Kulturnim društvom dr. Ivan Tavčar Poljane. Razstavo *Za našo stvar*, ki prikazuje 80-letno delovanje Muzejskega društva Škofja Loka, smo, po postavitvi v Škofji Loki, Železnikih in Žireh, na ogled postavili še v Poljanah.

Pobuda za ustanovitev Muzejskega društva Škofja Loka in Loškega muzeja Škofja Loka je izšla iz poletnih srečevanj loških profesorjev. Na prvem srečanju Profesorskega ceha leta 1930 je bil navzoč tudi duhovnik

Maks Miklavčič, ki se je rodil v Dolenji Ravni leta 1900. Po posvetitvi v duhovnika je vpisal še študij zgodovine in zemljepisa ter poučeval na Škofjiški gimnaziji v Šentvidu. Vse od leta 1937 pa do smrti leta 1971 je deloval kot škofijski arhivar, njegova zasluga je sodobna ureditev celotnega Škofijskega arhiva. Na Teološki fakulteti je predaval cerkveno zgodovino in bil leta 1970 imenovan za njenega dekana. Objavil je številne strokovne prispevke in je soavtor obsežne knjige *Leto svetnikov*.

Življenjski portret Maksa Miklavčiča je predstavila **Helena Janežič**, podpredsednica Muzejskega društva Škofja Loka, bibliotekarka, zaposlena v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani, kjer vodi Zbirko tiskov Slovencev zunaj Republike Slovenije.

Petek, 29. marec 2019, Sokolski dom

PREDSTAVITEV PASIJONSKIH DONESKOV 14/2019

Na otvoritvenem večeru *Dnevo*v Škofjeloškega pasijona smo predstavili novo številko zbornika *Pasijonski doneski* 14/2019. Njihovo vsebino je predstavila urednica **Helena Janežič**. *Pasijonski doneski* prinašajo med bralce nove izvirne prispevke o slovenskih in mednarodnih pasijonih v preteklosti v sodobnem času. Po ustaljeni navadi je vključen tudi prikaz pasijonskega dogajanja na Loškem v preteklem letu. Likovno podobo zbornika nadgrajujejo umetnine slikarja **Jošta Snoja**, ki je pripravil tudi razstavo v predddverju Sokolskega doma. V nadaljevanju večera je **mag. Jože Štukl** predstavil združenje pasijonskih mest **Pasijonske poti** (Camino Passiones), v katerih je največ španskih, portugalskih in italijanskih mest, članica je tudi Škofja Loka. **Agata Pavlovec**, skrbnica *Škofjeloškega pasijona* na Občini Škofja Loka, pa je predstavila **pasijon v belgijskem mestu Schönberg/St. Vith**, ki so si ga pasijonski romarji iz Preddvora, Ribnice, Škofje Loke in Štepanjskega naselja v Ljubljani ogledali marca 2019. Večer so glasbeno popestrili pevke in pevci mladinskega mešanega pevskega zbora Minuta čez iz Selc, ki jih vodi zborovodkinja Ana Šolar.

Lucija Demšar in Andreja Megušar v pogovoru z umetnikom Joštom Snojem. (foto: Štefan Kržišnik)

Mladinski mešani pevski zbor Minuta čez iz Selc z zborovodkinjo Ano Šolar. (foto: Štefan Kržišnik)

Četrtek, 16. maj 2019, Galerija Franceta Miheliča v Kašči

DR. JOSIP ŽONTAR IN DR. PAVLE BLAZNIK, ISKRENA PRIJATELJA IN SODELAVCA

Na predavanju je zgodovinar **dr. Matevž Košir**, vnuk dr. Josipa Žontarja, predstavil vlogo prof. dr. Josipa Žontarja (1895–1982) pri ustanavljanju Muzejskega društva Škofja Loka in Loškega muzeja Škofja Loka ter njegovo dolgoletno prijateljstvo z dr. Pavletom Blaznikom (1903–1984), ustanoviteljem in prvim prednikom Muzejskega društva Škofja Loka.

Sreda, 12. junij 2019, Sokolski dom

PREDSTAVITEV LOŠKIH RAZGLEDOV 65/2018

Urednica Marija Lebar in Štefan Kržišnik med predstavitvijo vsebine *Loških razgledov* 65/2018.
(foto: Aleksander Igličar)

Mojstrici rokodelki sestri Alenka Lotrič in Breda Tolar pri izdelovanju malega kruhka.
(foto: Štefan Kržišnik)

Sproščeni Meri Bozovičar in Helena Janežič.
(foto: Aleksander Igličar)

Vsebino nove številke *Loških razgledov* je podrobno predstavila urednica **Marija Lebar**. V nadaljevanju večera je **Katarina Sekirnik**, sodelavka Centra domače in umetne obrti, predstavila svoj prispevek *Mali kruhek, med tradicijo in sodobnostjo; ob vpisu enote Izdelovanje malega kruhka in lesenih modelov v slovenski Register nesnovne kulturne dediščine leta 2018*. V predverju Sokolskega doma so mojstrice rokodelke **Alenka Lotrič**, **Breda Tolar** in **Petra Plestenjak Podlogar** prikazale izdelovanje malega kruhka in lesenih modelov.

Sreda, 18. september 2019, Galerija Franceta Miheliča v Kašči

POGOVOR Z MERI BOZOVIČAR, AVTORICO KNJIGE KRVAVA ZARJA

Meri Bozovičar, Kajbetova Meri iz Zminca, je junija 2019 izdala knjigo *Krvava zarja*, knjigo spominov na čas pred, med in po 2. svetovni vojni. Pobuda za objavo spominov, ki jih je po njenem pripovedovanju zapisal **Aleksander Škorc**, je nastala decembra 2016 na simpoziju ob dnevu človekovih pravic v Škofji Loki, kjer so govorili tudi o veliki loški medvojni tragediji – poboju petdesetih talcev februarja 1944. Bozovičarjeva se ni v celoti strinjala s predstavitvijo, zaradi tega je zapisala pripoved svojega moža Toneta, ki je bil navzoč ob nepotrebnem uboju nemškega oficirja, za katerega smrt so se Nemci maščevali s pobjem nedolžnih talcev. Objava zapisa v časopisu *Gorenjski glas* in kasneje

v knjigi *Krvava zarja* je med Ločani zelo odmevala, knjiga je bila zelo iskana ter brana. Avtorica je namreč pogumno zapisala svoje spomine, tudi z imeni posameznih oseb, ki se marsikje zelo razlikujejo od uradnega zapisa povojnih loških oblastnikov. Z Meri Bozovičar se je na večeru pogovarjala **Helena Janežič**, ki je Meri ves čas nagovarjala in spodbujala k pisanju ter objavi spominov.

Četrtek, 24. oktober 2019, Galerija Franceta Miheliča v Kašči

ŽIVLJENJE IN DELO OTMARJA ČRNILOGARJA (1931–1999), DUHOVNIKA, PROFESORJA, PREVAJALCA IN PLANINCA

Leta 2019 je izšla druga dopolnjena izdaja zbornika *Otmar Črnilogar, človek mnogih talentov*, ki jo je, tako kot prvo izdajo, ki je izšla leta 2013, uredil Alojzij Pavel Florjančič, dolgoletni Otmarjev prijatelj. Njegovo življenje in delo so na večeru predstavili **Alojzij Pavel Florjančič**, **Jure Nabergoj**, predsednik Planinskega društva Vipava, in duhovnik **Bogdan Vidmar**, ki je udeležencem predaval tudi Otmarjev zvočni zapis. Duhovnik **Otmar Črnilogar** je bil dolgo župnik v Podragi blizu Vipave, profesor grščine in latinščine v Malem semenišču v Vipavi ter prevajalec *Svetega pisma* ob pripravi standardnega slovenskega prevoda.¹ V šestdesetih letih je bil tudi predsednik Planinskega društva Vipava, kar je bilo v času socializma velika redkost, da je bil duhovnik predsednik civilnega društva. V tem času je zasnoval posebno Furlanovo pot na Gradiško Turo nad Vipavo, ki so jo leta 2019 nadgradili z Otmarjevo ferato. V njegov spomin so zasnovali tudi krožno pohodno Otmarjevo pot, ki se začne v Podragi, organiziran pohod po njej pa je vsako leto prvo soboto po prazniku Svetih treh kraljev.

Jure Nabergoj, predsednik Planinskega društva Vipava, urednik Alojzij Pavel Florjančič in duhovnik Bogdan Vidmar.
(foto: Aleksander Igličar)

Četrtek, 21. november 2019, Galerija Franceta Miheliča v Kašči

ŠPANSKA GRIPA (1918–1919), NAJSTRAŠNEJŠA EPIDEMIJA V ZGODOVINI ČLOVEŠTVA

Okoliščine in razsežnosti španske gripe, ki je pred dobrimi 100 leti pomorila okrog 50 milijonov ljudi, je na izjemno zanimiv način predstavila **prof. dr. Zvonka Zupanič Slavec**, dr. med., predstojnica Inštituta za zgodovino medicine Medicinske fakultete v Ljubljani. Španska gripa je izbruhnila aprila 2018

1 V samostojni knjižni izdaji je Založba Ognjišče leta 1995 izdala Otmarjev prevod *Knjige modrosti* in *Sirahove knjige*.

Mag. Aleksander Igličar, dr. Zvonka Zupanič Slavec in zobozdravnik Andrej Rant.

(foto: Milena Igličar)

kjer naj bi zaradi nje umrlo okrog 6 000 ljudi. Na koncu večera je zobozdravnik Andrej Rant dr. Zvonki Zupanič Slavec izročil poseben medaljon s portretom njegovega očeta dr. Jožeta Ranta, in sicer v zahvalo, da je Inštitut za zgodovino medicine, ki ga gospa Zvonka vodi, leta 2013 predlagal, da se v Alejo znamenitih Ločanov uvrsti obeležje pionirju slovenskega zobozdravstva dr. Jožetu Rantu. Obeležje je bilo postavljeno aprila 2016.

v Združenih državah Amerike. V Francijo so jo prinesli ameriški vojaški, kasneje se je razširila po vsem svetu. Španska gripa se imenuje zaradi dejstva, da je Španija kot nevtralna država v 1. svetovni vojni v časopisih odkrito pisala o tej bolezni, ki so ji v Španiji sicer rekli francoska gripa. Število umrlih zaradi španske gripe je bilo trikrat večje kot število žrtev 1. svetovne vojne (ocena 17 milijonov). Španska gripa je razsajala in morila tudi na slovenskem ozemlju,